

ABONAMENTUL

Un an 8 lei (40 lei)

6 luni 4 lei (20 lei)

3 luni 2 lei (10 lei)

Un nr. 60 lei (30 bani)

Unirea

APARE MARȚIA ȘI SAMBĂTA.

INSERTIUNI

Un șir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

O primejdie pentru caracterul românesc al Blajului.

*u
n
-
u
r,
il
ă
it
il
n-
u,
ra
ci
ii*

*au
voul
...*

austroungare, de tristă pomenire, o mulțime de jidănași, tineri și bătrâni, cu perciuni și fără perciuni, cari în urma spriginului intensiv al vechii stăpâniri ungurești și în urma nepăsării noii stăpâniri românești, se lefăesc ca în Canaanul cu riuri de lapte și de miere.

Visitatorul de azi al Blajului trebuie să rămână uimit de cuceririle pe cari le fac acești străini în orașelul nostru. La începutul războiului era în piața lui Inochentie Micu Klein o singură prăvălie jidovească, azi sunt patru, strada Tipografiei, azi strada »Regina Maria« e aproape întreagă jidovească. Pe »sub Curte«, pe strada, care duce »la hulă«, în Blaj-sat, răsar prăvăliile și crișmele jidovești ca ciupercile după ploaie. Astfel pe încetul, cu concursul nostru, cu nepăsarea și indolența noastră, orașelul, din care marele lui întemeietor, Inochentie Klein, voia să facă o Roma mică, creștinească și românească a neamului său, va fi un cuib, în care vor forfoti durdulii și sături, plini de bani și cu toate apucăturile inerente rasei lor, fidanii.

În fața acestei primejdii facem apel la patriotismul noului comitet comunal, care a fost ales cu un program atât de frumos, să vegheze! Voim ca Blajul să rămână cea fost totdeauna și ce-a voit să fie întemeietorul lui: centrul firesc al Bisericii noastre române, un centru cu o atmosferă curată.

O atitudine, care nu ne surprinde. Am amintit în numărul nostru din urmă, că guvernul român se află în posesiunea unui bogat și voluminos dosar de acuze ridicate de șefii bisericilor maghiare din Ardeal împotriva neamului nostru. Șefii celor trei biserici maghiare au trimis străinătății o serie întreagă de memorii prezentând administrația românească, armata românească și mai ales, sufletul poporului românesc, într-o lumină, în care s'au obișnuit călătorii din cel mai întunecat colț al Alpiei să prezinte populația indigenă de-acolo. Parceazănd acuzele acestea concrete dela trei reprezentanți oficiali ai dreptății evanghelice pare că s'au găsit mulți idealisti incorigibili între membrii națiunilor aliate, cari au crezut, că noi în fiecare zi, la fiecare masă consumăm câte-o duzină de catolici-latini, de unitari și calvini. Mulți din Apusul luminat, liberal, democrat și entusiast vor fi crezut, că baionetele gendarmilor noștri sunt zilnic roșii de sânge maghiar, cum erau roșii baionetele gendarmilor ungurești de sânge român; că temnițele noastre gem de preoți catolici, unitari și calvini, cum gemeau temnițele ungurești de preoți români uniți și ortodocși; că bisericile lor sunt schimbate în casarme și magazine, cum erau schimbate ale noastre în iarna anului 1916 în abatoare, când pe altarele noastre vădurate nu se aducea jertfa Legii nouă ci se tăiau boii cu cari se nutriau bavarezii lui Falkenheyn...

Pe noi atitudinea celor trei șefi ai bisericilor maghiare nu ne-a surprins, pentru că îi cunoaștem de mult, de pe vremurile când cereau în fața aceleiași opinii publice apusane să deie o justificare evanghelică luptei de exterminare pornite dela Budapesta împotriva noastră. »Cei trei« au trăit totdeauna cu convingerea, că adevărul moral e numai într'atâta adevăr și moral întrucât pe el se poate întemeia schiagiuirea de-apropelului de buze străine. Ne-aducem aminte de declarația contelui Majlath făcută în Casa magnaților din Budapesta cu prilejul discuției în jurul faimosului proiect de lege apponyan. Arhierii noștri luptau împotriva lui arătând, că primejdie este dreptul bisericii de-a susține școlii confesionale și atunci, în vremile acelea atât de dureroase, de grozav de dureroase pentru noi, con-
Majlath episcopul catol... a
ca

pentru biserica mea, dar fiindcă va face mult bine neamului meu, îl votez...

Ei au rămas aceiași. Azi cred, că minciuna poate folosi neamului lor, deci: trăiască minciuna și prin ea neamul! De aceea pe noi nu ne surprinde atitudinea lor de azi, cum nu ne va surprinde nici cea de mâine, care, suntem siguri, va fi potrivită »împrejurărilor«.

Respectul legii.

Se spune, că comitetul executiv al partidului național român ar fi luat hotărârea de-a provoca pe cei cari dețin mandate de deputați și senatori și dețin și slujbe, cari sunt incompatibile cu aceste mandate să-și limpezească situația trăgând consecințele legale. Iarăș o știre bună despre o măsură bună, care era și mai bună dacă venia la timp. Se vede însă, că oamenii noștri au »ghinion«. S'au luat măsuri de-a se controla activitatea diferitelor resorturi numai după ce publicul s'a sbătut un an de zile într'o atmosferă de cea mai compromițătoare bănuială și neîncredere. S'a lăsat, ca în jurul activității diferiților șefi și subșefi de resorturi să se țese zi de zi și ceas de ceas firul legendei imoralității, s'a lăsat, ca psihicul mulțimei să fie înveninat de șoaapte necontrolate până s'a ajuns la situația absolut nefavorabilă de azi, când publicul e plin de neîncredere față de oficialitatea de sus.

Măsura mai nouă a conducerii partidului nostru național are acelaș defect: e prea târzie. Corpurile legiuitoare s'au deschis înainte cu aproape patru luni de zile, un timp destul de lung pentru a limpezi situația membrilor clubului. Ori înainte cu o lună sau două sau trei nu știea conducerea partidului, că Marele Sfat Național a votat o lege electorală, că aceasta lege electorală a fost sancționată de M. Sa regele Ferdinand I. și că art. 12 al acestei legi cuprinde următoarea dispozițiune: »toți aceia, cari ocupă o funcțiune de orice natură, retribuită de stat... aleși deputați sau senatori pot ține mandatul numai dacă demisionează din funcția lor în 8 zile libere, socotite dela data verificării alegerii?« Își dau seama apărătorii oficiali ai legalității de ce comentarii este însoțită sau poate fi însoțită atitudinea lor de »prietinească« nepăsare, mai ales, că cei mai mulți dintre domni incompatibili cerșă totdeauna... în lăzile înalte? Icul să-și

față despre simțul de legalitate și respectul față de legi al conducerii noastre când în *șeful ei și în auzul ei tolerează patru luni de zile o situație în cea mai flagrantă contradicție cu paragraful legii, cu a cărei executare este încredințată.*

Dacă conducerea noastră nu are respect față de legi să aibă cel puțin față de interesele sale proprii. Credem, că nici interesul ei nici acel al țării nu e să fie zilnic bătută și compromisă prin măsuri, cari vin — vorba românului — »după ploie căpeneag de oaie«.

Pentru combaterea speculei.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra acestor două ordonanțe ale Resortului de finanțe.

Ordonanță.

In legătură cu ordonanța noastră Nr. 2779—1920 dată în contra speculei; cu ordonanța Nr. 2099—1920, dată în privința circulațiunii obligatoare a biletelor stampilate în Bucovina, mai dăm următoarele:

1. Biletete de-o mie coroane sunt a se primi fără considerare la numărul seriei cu care sunt provăzute, întrucât sunt stampilate cu stampila »România — Timbru special«.

2. La plătirile în suma de peste zece mii coroane atât în circulațiunea particulară, cât și la cele făcute din partea organelor militare, primirea biletelor de câte 10,000 coroane, stampilate cu stampila »România — Timbru special« e obligatoare.

3. În afaceri comerciale, e interzis a se condiționa mijloacele de plată, excludând biletete de bancă de 10,000 coroane.

Considerând, că nerespectarea dispozițiilor de mai sus, ar contribui la paralizarea vieții economice, — infractorii se vor urmări conform ordonanței noastre Nr. 2779—1920 publicată în »Gazeta Oficială« Nr. 90—1920 II/21.

Nr. 3427/920.

Pt. șeful Resortului finanțelor:
Dragonescu.

Publicațiune.

Pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent se găsește în circulație și bilete de bancă Austro-ungare, cari au fost șampilate în Bucovina. Șampila cu care au fost provăzute aceste bilete e identică cu aceea a Consiliului Dirigent, este aplicată însă pe partea cu text german a biletelor de bancă, lipsind numai cele două stelute, cari separează cuvântul »România«.

Se aduce la cunoștință publicului, că primirea biletelor șampilate în Bucovina e obligatoare, fiind aceste investite cu aceeași putere de circulație, ca și biletetele băncii Austro-ungare șampilate de Consiliul Dirigent.

Nr. 2,099/920.

Pt. șeful Resortului finanțelor:
Dragonescu.

În jurul activității Consiliului Dirigent. În ședința de Vineri a Camerei, deputatul Vasile Caba a cerut în cadrele unei interpelații, o serie de dosare și acte confidentiale privitoare la activitatea cătorva resorturi. Intre altele deputatul Caba a cerut: dosarul prezidenției C. D. și raportul trimis regelui privitor la gestiunea dd. Aurel Vlad și Romul Boilă; un ordin al dlui Aurel Lazar, fostul șef al resortului de justiție, prin care a interzis urmărirea din partea judecătorei a unor colegi de-ai dsale; un voluminos dosar privitor la gestiunea d. Romul Boilă și, în sfârșit, dosarele Marelui Cartier General privitor la afacerea coroanelor.

Tratativele pentru Concordat. Ziarul parizian »La Croix« aduce într'un număr recent știrea, că la Roma au început tratativele pentru încheierea unui concordat între s. Scaun apostolic și guvernul român. Păr. dr. Vasile Lușaciu, care ia parte la tratative a fost primit în audiența de Sfinția Sa papa, care a dovedit multă bunăvoință și interes față de chestiunea aceasta atât de importantă și pentru biserică și pentru stat.

Desființarea Consiliului dirigent. Joi s'a depus la Camera proiectul de lege pentru desființarea Consiliului dirigent.

Proiectul prevede, cum s'a anunțat, crearea unui post de secretar general inamovibil pe lângă fiecare minister, care să se ocupe de afacerile ardelen.

Acești secretari generali își vor începe activitatea la Cluj unde vor lua în primire resorturile actuale. Când vor reveni la București ei vor aduce cu sine și un număr de funcționari superiori, cari vor fi atașați pe lângă direcțiile ministerelor.

La Cluj nu va rămânea nici un fel de administrație centrală și prefecturile, precum și administrațiile publice din capitalele de județe vor depinde direct de ministerele respective ca și în vechiul regat.

la
g
b
p
d
re

d
m
re
cl

G
pe
ce
în

Aviz!

Se dau în arândă băi de cărbuni, fier, mangan și chiz. Băile sunt la depăr-tare de linia ferată 1½ km. Cei ce reflectează la aceste băi să se adreseze:

(127) 1—3

Dlul Alexandru Ianza
Blaj.

Doi artiști suedezi în România.

de Augustin Paul.

(Extras din ziarul compozitorului I. Malleström)

14 Iulie. Una dintre zilele cele mai interesante, totdeodată însă și cea mai grozavă a vieții noastre a fost ziua de astăzi. Realitatea sfidează ori-ce descriere. Ar trebui să fi un Victor Hugo sau alt scriitor de mărimea acestuia, ca s'o poți face. Iată bine intenționată dar palida mea dare de seamă: E vorba despre o călătorie la ocele Telega. La orele 12 am plecat cu trenul. Vagoanele princiare erau înainte și am călătorit foarte bine. Cine ar fi crezut vreodată ca noi să voiașem în suita principelui României! În afară de colonia din Sinaia, principele a invitat câțiva miniștri. Erăm 20 persoane. După călătoria de o oră ne-am oprit la o stațiune unde ne așteptă o mulțime mare de oameni. Gara era împodobită cu drăpele și flori, iar pe jos erau așternute covăre, pentru ca să au ni se murdărească picioarele. Autoritățile civile și militare din localitate ni-au prezentat omagiile. Deodată mi-ai atras atențiunea asupra unui domn care purtă atârnat pe frac ordinul Stelei polare. M'am repezit la el și m'am prezentat ca compatriot al ordinului. Mare scenă de mulțumire reciprocă. Eră pre-

ntorul nostru de tron*) care înainte de asta cu un an călătorise în aceste regiuni. — Aici ne așteptau trăsuri pentru a ne transporta mai departe. Ce călătorie! N'o s'o uităm niciodată! În frunte călătoria un grup de soldați cu carabinieri pe umăr. În urma lor o duzină de țărani călări îmbrăcați în costumele lor naționale; după aceștia principesa și prințul de Wied într'o căleasă cu șeșe cai. Apoi iarăși cavalerie și țărani călări și pe urmă principele. Ceilalți ne-am urcat d'avalma în trăsuri, fie care după alegerea sa. Observ însă că damele de curte s-au strins pe lângă tine. La fiecare trăsură erau câte patru cai, și acum a început o cursă, oum n'am mai văzut în viața mea. Sburam, nu alt ceva, și pietrele săreau în dreapta și în stânga pe unde treceam. Popor mult în toate părțile, casele împodobite cu brad și drăpele și am trecut pe sub mai multe porți triumfale. În sfârșit am traversat riul Defțama, care cu aceasta ocazie nu avea tocmai multă apă. Am trecut și prin riu tot în goana cailor și apa ne stropia în față. Trei sferturi de oră a ținut această goană sălbatică, dar veselă. Dincolo de riu era Telega, într'o poziție foarte frumoasă. Aici ne așteptă iarăși o mulțime de oameni îmbrăcați în haine de sărbătoare. Elevii școlii au cântat, s'a ținut un discurs iar trăsura principesei era literalmente plină cu flori. Ne-am dat jos la o vilă cocheta,

proprietatea șefului acestei regiuni și am fost binevențați de dânsul, soția și fca sa. După ce am stat de vorbă cu el o clipă și am respirat după călătoria amețitoare, am pornit spre salinile apropiate. Într'o casă specială se află scările ominoase pe cari descindem sub pământ. Aerul începe cu încetul a deveni mucegăit, rece și foarte neplăcut și după ce am descins vre-o 150 de trepte, am sosit la prima galerie, de unde se deschide o priveliște în adâncime. O vedem grandioasă! Mii de lumini flăcărau colo jos, ca niște mici puncte, și niște ome-nești furnicau ca niște insecte. După ce am privit o clipă, ne-am coborât mai departe. Păreții scolpeau de sare și luminile ce le aveam cu noi își reflectau lumina asupra lor. Am coborât în total 48 scări, fiecare cu câte 11 trepte și abia atunci am ajuns jos. De departe se auzia zângănitul lanțurilor ocașilor. Prima Loas-tră empușe lugubră. »Hoi« resună la mici intervale și ne producea o senzație cu fieri. Să-și imagineze cineva o boltitură de patru ori așa de mare ca biserica Sf. Petru, cu mai multe boltituri laterale în care cu toate numeroasele lumini stăpânește amurgul. Ici-colo o grămadă de figuri albe și pe jos alb ca zăpada, (sarea). Eră ca o biserică în infernal Ne treceau flori. Mai adăogă mirosul ca de cocleală! Ne-am apropiat și am văzut oenași cari erau în umăr de 400. Steteau în grupuri de câte o duzină și ciocăniau o bucată mare de sare, taca-taca, taca-taca, taca-taca. Toți

Informațiuni.

— **Venitele C. F. R. din Transilvania.** Din luna Martie până în luna Octombrie 1919 căile ferate din Transilvania au încasat din taxele pentru călători 59.911.438 cor.; din taxele de pe bagaje suma de 3.661.383 cor., iar dela mărfuri au avut un venit de 71.179.131 cor., ceea ce face un total 134.751.952 cor. venit într'un interval de 8 luni.

— **Austria caută prietenia noastră.** „Neue Freie Presse” într'un prim articol recent studiind situațiunea României din punct de vedere politic-economic declară, ca interpret al celei mai sincere opinii publice, că Austria nu poate îndeajuns dorî străngerea cât mai efectivă a raporturilor sale politice-economice cu România Mare.

— **Dar dela frați.** Păr. Aurel Vodă a colectat dela biserica și credincioșii săi din Joungstown (America) suma de 40.000 lei pentru orfeinatul nostru dela Blaj.

— **Asasinatul din Budapesta.** Somogyi, directorul ziarului socialist „Nepszava” a fost găsit asasinat. Cadavrul lui a fost pescuit din Dunăre.

Primul ministru Huszar a declarat, că această crimă cauzează un imens rău țării. Dată fiind marea perturbare pe care ea o produce în țară și în străinătate, a spus el, toată poliția a fost pusă în piciorare pentru a descoperi pe vinovați.

Ministrul de război a fost provocat să deschidă o anchetă pentruca să se dea de urma criminalilor.

Toată presa străină se ocupă de această afacere.

Facultate teologică catolică. Proiectul de lege privitor la noua organizație a învățământului superior prezentat corporilor legiuitoare de ministrul Borcea prevede înființarea la București a unei facultăți teologice catolice.

sunt îmbrăcați în alb și din sus de glezne amândouă picioarele încătusate cu un lanț de fer, care de sigur nu e greu, dar îl împiedică a face pași mai largi și a putea evada. Cioacănițele dădeau un ecou în boltitura mare și la mici intervale se auzia strigătul „Hoio”, un semnal pentru cei ce erau deasupra, mențiți să ia sarea în primire. Așa cioacănesc mereu, până ce în în cele din urmă se desface un bloc mare de sare și apoi continuă mai departe zi cu zi, an cu an, venind aceleași cioacăniți monotone și desnădăjduite. Eră ceva sguditor. La apropierea principelui se îngrămădiră împrejurul lui întinzându-și petițiile de grațiere. Se târau în genunchi după dânsul. Eră o vedere oribilă. Mulți aveau lacrimi în ochi și buzele tremurau. Nici odată nu vom putea uita acest spectacol. Principele avea înfățișarea amabilă, dar serioasă și luă în primire toate hârtiile pe cari apoi le-a remis lui Filitti. Am stat în adâncime vre-o 3/4 de oră. Ascensiunea se putea face în două chipuri, fie urcând pe aceleași scări pe cari descinderăm, fie așezându-ne într'un coș ca să fim ridicați iarăși la soare, căldură și libertate, balansând d'asupra prăpastiei. Am ales metoda din urmă și aveam ca tovarăși în coș pe principesa și pe prințul de Wied. Dar n'am să mai fac nici odată o asemenea ascensiune, căci m'a apucat așa o amețeală, încât eram cât p'aci să mă arunc în adâncime și prințul Wied, gentil ca întotdeauna, a trebuit să mă țină. Imi veniseră și simptome

— **Serata Reuniunii femeilor române din Iași** pînă a seară în sala de gimnastică a fost foarte bine corectată și a procurat câteva momente de plăceri artistice, ales pentru iubitorii de muzică clasică. S'a distins foarte mult dl profesor *Heltmann*, care a executat la vioară *Fantasia* Ballet de Berlioz și *Chanson* d'Amour de Rehfeld. Sub farmecul arcușului său vioara scoate tonuri de o claritate neîntrecută cari te emoționează. Se sperăm, că dl *Heltmann* ne va mai procura adesea ocazia, să ne încântăm de talentul său de muzician nu numai cântând la vioară, ci și la pian. Aplauze generale a răsplătit execuțiile d-sale. Acompaniamentul la pian l-a făcut cu mult succes d'șoara *Valeria Crăciun* o apariție simpatică și drăguță care a cântat și solo cu mult temperament *Impromptu* de Reinhold, fiind viu aplaudată. D'șra prof. *Emilia Coltor* a vorbit de drepturile și datorițele femeilor, insistând cu căldură ales pentru rolul femeii inteligente ca îndrumătoare a țăranelor pe terenul național economic. Bine a fost eleva *Aurelia Mărginean* cu declamarea poeziei „Moartea lui Mihai Viteazul de Bălănești” și duetul lui Porumbese: „A căzut o rază lină” cântat de elevele *Livia Negrea* și *Silvia Băgăian*.

Bibliografie.

A apărut în editura „Cartea Românească” din București următoarele noutăți literare: I. A. Brătescu Voinești. — „*În slujba păcii*”. Scrisori, admirabil scrise, unde marele nostru prozator filozofează într'o serie de probleme de actualitate.

Prețul 6 lei volumul.

George Coșbuc „*Ziarul unui pierde vară*”. O ediție revăzută după manuscrise, unde se publică cele mai frumoase versuri din literatura românească.

Prețul 6 lei volumul.

I. I. Stoian. „*Credinți Nemuritoare*”. Articole artistice scrise de un tânăr scriitor, unde povestește întâmplări din luptele de înfăptuire a idealului național — apoteozându-le.

Prețul 5 lei volumul.

de boală de mare. — Navigația aceasta aeriană a durat patru minute, echivalente cu patru secole și nimeni n'a fost mai vesel de cât mine când m'am văzut iarăși pe uscat. Câțiva ocași cari se aflau la ieșire, păziți de militari cu armele încărcate, căzură în genunchi în fața principesei. Tu ai urcat scările împreună cu principele și ai fost martor multor scene de desperare. A fost o interesantă călătorie pe sub pământ aceasta, dar fie care am oftet ușurați când am revăzut cerul albastru.

Ne-am relatori la villă. Principele a examinat petițiile și consultându-se cu funcționarii a acordat grațieri. Mai mulți au fost grațiați total, alții au obținut reducere de câte un an din pedeapsă.

Pedeapsa cu moarte nu există în România și pedeapsa cea mai grea este condamnarea la ocnă pe 5, 10, 20 ani, sau pe viață, după gravitatea crimei. Numai ucigașii sunt condamnați la ocnă. Grațieri se acordă de câteva ori pe an, la Paști și la Rusali; aceasta a fost o grațiere extraordinară și cu bucurie putem spune că tu și cu mine am fost cauza, căci vizita aceasta la ocnă s'a făcut de hârtul nostru.

Un prânz delicios ni s'a servit, dar nimeni nu avea poftă de mâncare, mizeria ce văzusem prea ne-a impresionat. Dar iată că repede auzirăm sunete de vioară. Lăutarii cântau poporului și unu-doi trei se începu dansul. De această dată însă muzica ne făcu o impresie sa doar

Aviz.

Se aduce la cunoștința tuturor aceluia, cari au Cvote la însoțirea „*Plugarul*” din Blaj, că adunarea generală dia 15 Febr. a. e. a decis urcarea valorii unei Cvote dela 10 la 100 cor.

Prin urmare sunt rugați toți aceia, cari au avut mai puțin de 10 Cvote respective au plătit în Cnul Cvotelor mai puțin de 100 cor., să-și întregască suma la 100 cor. — Domnii, cari până la 1 Octombrie 1920 nu vor răspunde acestui aviz, își vor primi banii plătiți fără nicio altă reeompensă din partea însoțirii.

Asemenea sunt rugați toți părtașii să-și înmulțiască numărul Cvotelor la o sumă ce se poate împărți cu o sută.

Ca spese de emisiune sunt de a se plădi de fiecare Cvotă à 100 cor. câte 10 cor.

„*Plugarul*”

(126) 2-2

însoțire economică comertului.

MAI NOU.

Conferința dela Londra a recunoscut alipirea Basarabiei la România.

În ședința de Sâmbătă, 6 I. c. a Camerei și Senatului s'a citit următoarea depeșă trimisă președinților corporilor legiuitoare de dl I. Pelivan din Paris:

Conferința din Londra a recunoscut unirea Basarabiei cu Patria noastră.

Drepturile cauzei noastre a triumfat, scuturându-și și ultimele urme ale jugului moscovit. Basarabia își are de acum înainte liniștea necesară ca prin muncă în cordată să-și asigure dezvoltarea economică și culturală și să contribuie la prosperitatea întregului neam românesc.

În aceste clipe de adevărată sărbătoare, cu inima plină de bucurie, felicit în persoana D-vo., Parlamentul României, urându-vă spor și succes în greaua muncă de refacere a puterilor naționale.

Trăiască România Mare.

I. PELIVAN.

d'asupra crimei, nenorocirii și mizeriei. Seurt înainte de plecare fură aduși cinei grațiați, ea să primească grația de la principele în persoană. Nici odată nu voiu uita scena aceasta: trei erau moșnegi, dintre cari unul orb, iar ceilalți doi erau cam de vre-o treizeci de ani. Tonul lor eră livid, părul vălvoi; nici o expresie în fața lor, ci numai o mulțumire cadaverică. Principele li-a dat bani și apoi putură să se îndepărteze. Dar încotro? Întrebarea aceasta nu și-a pus-o nimeni, de și caritea publică ar trebui să-i îmbrățișeze pe aceștia și să-i ajute, ca să se apuce de ceva.

La orele 5 1/2, eră timpul de plecare. Și a urmat aceeași goană ca și la venire. Tu ai avut o aventură pe care eu slavă Demnului n'am văzut-o. Erăi împreună cu un tânăr secretar de Legație rus și acesta vrând să facă pe grezavul lui hârturile în mână ea să mână el ocnă. Aceasta a avut drept consecință că eu și-a luat vânt și puțin o lipsit de a'au sfârșit trăsura în care se aflau domnișoarele Brăilei și Assan; după ce în goană mare, peste bolovanii și prin tușiuri, ajunseră într'o strimțoasă, unde vizitiul reuși în cele din urmă să-i oprească. ...La orele 7 eram acasă. Prânzul în dispoziție tristă, nimeni n'avea poftă de glume. Seara în saloa conversații serioase. După culcare nu ne venea somnul.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comenta în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Regia monopolurilor statului.

Direcțiunea regională Cluj.

Publicațiune.

Pentru punerea în aplicare a legii monopolurilor, conform decretului lege Nr. 4709 din 1919, se face cunoscut tuturor celor ce posedă: chibrituri, hârtie de țigărețe în cărticele sau tuburi și brichete pentru aprins, că sunt obligați să facă până la 15 Martie 1920 la Direcțiunile financiare din județul unde își au deposeditate aceste articole, următoarea declarațiune:

Declarațiune

Subsemnatul .....

din Comuna .....

Strada ..... Nr. .... declar că posed:

..... cărticele

..... cutii cu tuburi

..... cutii cu chibrituri

și vă rog să binevoiți a-mi libera un număr de ..... timbre pe care îmi iau obligațiunea a le lipi pe fiecare bucată din sus arătatele fabricate.

1920 Luna Martie (Semnatura)

Timbrele vor fi eliberate declaranților dela 15—20 Martie 1920 de acele Direcțiuni financiare contra plăței de 5 bani de fiecare timbru, declaranții fiind obligați a le lipi pe toate cărticelele, cutiile cu tuburi și cutiile cu chibrituri ce posedă, iar Direcțiunile financiare vor avea dreptul de a controla atât exactitatea declarațiunii cât și aplicării timbrelor.

Dela această dată orice fel din fabricatele mai sus menționate se vor găsi netimbrate, vor fi confiscate și contravenienții, în posesia cărora se vor afla, vor fi pedepsiți conform legii monopolurilor.

Brichetele vor fi depuse, împreună cu o taxă de 2 lei de bucată, la Direcțiunile financiare ale județelor respective, care le vor trimite Direcțiunilor financiare din Cluj, Brașov, Sibiu și Timișoara, unde vor fi marcate și apoi înapoiate posesorilor prin aceleași Direcțiuni.

Nr. 6344 din 18 Feb. 1919.

(126) 2—2

Direcțiunea Regională Cluj.

A v i z.

Unirea poporului apareă în 1919 ca o întregire la Unirea de zi și așa se trimitea tuturor abonaților Unirii. În 1920 ambele ziare apar independent una de alta și se pot abona deshilnit una fiecare On. abonați ai Unirii, cari primesc Unirea poporului și nu ar dori se o aibă și pe mai departe rugăm să o remită ori să ne avizeze prin carte postală.

Administrația „Unirii Poporului”.

dactor responsabil: Dr. Zenovie Păclișanu

Numărul cenzurat de: V. Suci.

„Banca Centrală”

pentru industrie și comerț s. p. a.

C L U J No. 6, Strada Regina Maria, No. 6.

(123) 5—10

Prospect.

E tocmai un an de când s'a plămădit înființarea Băncii centrale pentru industrie și comerț s. p. a. în Sibiu un capital societărilor inițial de 12.000.000 Cor. și deși și-a început activitatea sub împrejurări atât de grele abia în luna Maiu 1919, în scurt timp a prestat mai mult decât ar fi putut aștepta oricine.

În urma împrejurărilor schimbate la finea lunii Noemvrie a. tr. și-a mutat sediul la Cluj, lăsând în Sibiu o filială și urmând a-și deschide o serie de filiale, conform programului de muncă bine chibzuit și precizat.

Mărimea și importanța afacerilor diverse ce le desfășoară în butul tuturor dificultăților enorme valutare, de transport, etc. a determinat Consiliul de Administrație de a propune Adunării Centrale extraordinare convocate pe 19 Ianuarie 1920 urcarea capitalului societărilor dela 15.000.000 Cor., până la 100.000.000 Cor., emițând până la 170.000 bucăți acțiuni noi în valoare nominală de câte 500 Cor., cece s'a decis cu umanitate acceptându-se următoarea propunere făcută din partea Consiliului de Administrație Adunării Centrale.

Se propune adunării Generale să autorizeze Consiliul de Administrație ca să emită prospectul pentru înmulțirea capitalului societărilor până la 100.000.000 Cor., ținând cont de următoarele:

1. Pentru acționarii vechi se dă dreptul de optare și anume după fiecare acție veche 2 noi à 600 Cor.

2. Nom. 5.000.000 Cor., se rezervă pentru acele persoane, fie chiar și morale, cari pe timpul primei subscrierii se aflau sub dominațiune străină, rămânând ca Consiliul de Administrație să decidă în mod definitiv repartizarea acestor acțiuni cari se vor emite cu preț de preferință de 600 Cor.

3. Din restul de 50.000.000 Cor., nom. se va da Creditului Tehnic Transilvănean 1300 de acții cu prețul de 550 Cor., și 2600 acții cu prețul de 600 Cor., precum și unui acționar rămas neconsiderat la I-a subscriere și anume 25 acții à 550 Cor. și 50 acții à 600 Cor., în ambele cazuri restituind 5 la sută interese după acțiunile cu 550 Cor., pro rata temporis.

4. Acțiunile nedistribuite conform punctelor 1—3 se vor vinde și la neacționari cu prețul de 1.000 Cor., per bucată, fiind Consiliul de Administrație îndreptățit a reținea pentru eventualele fuzionări capitalul de lipsă pentru schimbul de acții, care schimb însă nu se va putea face sub prețul de 700 Cor., per acție.

5. Toate acțiunile vor beneficia de dividenda anului 1920, deci ratele solvite în anul acesta sunt a se plăti împreună cu 5 la sută interese scotote dela 1 Ianuarie 1920.

6. Consiliul de Administrație se îndrumă, ca despre demersurile făcute și rezultatul emisiunii să facă raport Adunării Generale.

În executarea acestui consenz se dispune următoarele:

a) Fiecare acționar e dator a prezenta certificatul interinial respective quita de plată despre acțiunile din I-a emisiune împreună cu declarația de optare atașată la acest prospect la locurile de plată numite mai la vale, unde se va nota exercitarea votului de opțiune și se va plăti îndată la subscriere cel puțin 50 la sută a valorii acțiunilor împreună cu interesele de 5 la sută calculate din 1 Ianuarie 1920.

b) Acele persoane, cari optează din acțiunile de sub categoria punctului 2 au să plătească înainte cel puțin 50 la sută a prețului acțiunilor și totodată să dovedească că pe ce bază au făcut această subscriere.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de a aduce numărul acestor acții, respective a nu primi optarea, în care caz sumele plătite deja se vor restitui respectivul optant.

c) Capitalul prevăzut în punctul 4 se pune la subscripție publică și anume pentru teritoriile din fosta Monarhie austro-ungară alipite de vechiul Regat se vor plăti acțiunile în Coroane, iar pentru locuitorii vechiului Regat și Basarabia sunt a se plăti executiv în Lei la locurile de subscripție din vechiul Regat și anume: 300 Lei pentru vechii acționari și 500 Lei pentru acționarii noi, pentru contul nostru la „Banca Românească”, la Banca Marmarosch Blank et Comp. în București și sucursalele acestora.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de a selecționa acțiunile subscribe din categoria ad 4.

Termenul ultim de subscriere este 15 Martie 1920.

Acțiunile rămase neoptate de vechii acționari cad sub categoria celor de sub 4.

Consiliul de Administrație are mai departe dreptul să încheie subscrierea și mai curând de termenul ultim de subscriere, din care cauză în propriul interes rugăm pe P. T. vechii acționari și noii subscrienți a grăbi cu optările.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate, se aplică dispozițiile §-lui 6 din statute, în sensul căruia ratele deja plătite cad în favorul fondului de rezervă, iar acțiunea neplătită se declară nimicită și în locul acesteia se emite un nou titlu de acție. Despre plățile făcute se eliberează deocamdată titlu provizor

Plata are să se facă de către supușii de pe teritoriile fostei Monarhii austro-ungare în Coroane stampilate la:

„Banca Centrală” pentru industrie și comerț, s. p. a. în Cluj, strada Regina Maria Nr. 6, Filiala acesteia din Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 7; „Albina” insut. de credit și econ. s. p. a. în Sibiu și Filialele acesteia din Brașov, Mediaș, Târgu-Mureș, Lugos, Sft. Nicolaiul-mare, Bozoviciu, „Ardeleana” în Orăștie și Filiala acesteia din Petroșeni, „Agricola” în Hunedoara, „Arieșana” în Turda, „Auraria” în Abrud, „Aurora” în Baia-mare, „Bihoreană” în Oradea-mare și Filialele acesteia din Tinca, „Bistrițiana” în Bistrița, „Casa de păstrare” în Săliște, „Chiorana” în Șomeuta-mare, „Codrul” în Buteni, „Concordia” în Ghera, „Coroana” în Bistrița, „Crișana” în Brad, „Decebal” în Deva, „Drăganul” în Beiuș, „Făgetana” în Făget, „Furnica” în Eăgăras, „Goronul” în Aiud, „Georgiana” în Geoagiu, „Hațegana” în Hațeg, „Isvorul” și „Julia” în Alba-Iulia, „Lipovana” în Lipova, „Maramureana” în Sighetul-Marmației, „Mercur” în Năsăud, „Mărășana” în Reghin, „Nădlăcana” în Nădlac, „Oraviciana” în O. avița, „Patria” în Blaj, „Poporul” în Lugos, „Sătmăreana” în Șeini, „Sebeșana” în Sebeșul-săesc, „Sebeșana” în Caransebeș, „Sălăgeana” în Jibou, „Silvania” în Șimleu, „Șoimul” în Uioara, „Someșana” în Dej, „Timisana” în Timișoara, și Filialele acesteia din Detia și Buzias, „Victoria” în Arad și Filiala acesteia din Șiria „Vlădeasa” în Huedin.

Supușii vechiului Regat și ai Basarabiei, — fie ei domiciliați în prezent chiar și pe teritoriile anexate din vechea Monarhie austro-ungară, — au să facă plata în Lei și anume la: Banca Românească, București, la Banca Marmarosch Blank et Comp., București, precum și la sucursalele acestora.

Dat la Cluj, în 22 Ianuarie 1920.

Pentru Consiliul de Administrație al Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. p. a.

Rațiu m. p.

I. Vulcu m. p.